

**ФЕНОМЕН
ТОТАЛІТАРИЗМУ
ЙОГО ПРОЯВИ
ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ**

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет історії та філософії
Одеське відділення Міжнародного благодійного фонду
національної пам'яті України
Академічний центр «Наука та освіта»
Одеський академічний центр Міжнародної академії наук

Програма
9-ї науково-практичної конференції
**«Феномен тоталітаризму,
його прояви та шляхи подолання»**

23–24 квітня 2021 року

Одеса • ОНУ • 2021

Шановні колеги!

Комплексна програма «Феномен тоталітаризму, його прояви та шляхи подолання» започаткована в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова у 2012 році. Програму розміщено на сайті ОНУ: <http://onu.edu.ua/uk/science/sprograms/>

За планом науково-дослідних робіт ОНУ на 2013–2017 роки виконувалась комплексна міжфакультетська міжкафедральна тема № 110 «Дослідження феномену тоталітаризму, його проявів та шляхів подолання» (наказ № 778-18 від 14.03.2013 року, державний реєстраційний номер 0113U002696).

Протягом семи років за програмою відбулись вісім наукових конференцій ОНУ (25–27 квітня 2013 року, 10–12 квітня 2014 року, 9–11 квітня 2015 року, 13–17 квітня 2016 року, 19–22 квітня 2017 року, 19–21 квітня 2018 року, 17–20 квітня 2019 року, 22–25 квітня 2020 року), міжнародна науково-практична конференція «Особа в тоталітарному суспільстві: рефлексії XXI століття» (23–27 червня 2013 року) та міжнародна наукова конференція «Усна історія (не)подоланого минулого: подія – наратив – інтерпретація» (8–9 жовтня 2015 року), яка пройшла в рамках міжнародної наукової програми «Усна історія (не)подоланого минулого» (8–11 жовтня 2015 року).

У 2021 році проводиться 9-а науково-практична конференція «Феномен тоталітаризму, його прояви та шляхи подолання» (23–24 квітня). У зв'язку з пандемією covid-19 і режимом карантину конференція проводиться онлайн на платформі Zoom.

На 2022 рік запланована 10-а науково-практична конференція «Феномен тоталітаризму, його прояви та шляхи подолання» (20–23 квітня).

Запрошуємо до участі у відеоконференціях і всіх наступних заходах.

Довідки: (048) 770-50-27, 098 413-83-26

razum@onu.edu.ua; razum@ukr.net

Лідія Всеволодівна Ковальчук

На обкладинці – фото Фелікси Ковальчик
«Пам'яті Олега Соколова. Перейти безодню» (2011)

9-а науково-практична конференція «Феномен тоталітаризму, його прояви та шляхи подолання»

Підключитися до zoom-конференції:

<https://undp.zoom.us/j/84804068694>

Ідентифікатор 848 0406 8694

Порядок роботи:

23 квітня (п'ятниця)

- 09:30–10:00 – приєднання учасників до відеоконференції, реєстрація
- 10:00 – відкриття конференції
- 10:10 – перше засідання: **«Феномен тоталітаризму: історичні аспекти»**
- 14:00 – друге засідання: **«Феномени тоталітаризму і посттоталітаризму: теоретичні аспекти»**

24 квітня (субота)

- 11:00 – третє засідання: круглий стіл **«Як змінюють картину світу активізація коронавірусів і стан пандемії. Компетенції та відповідальність особи, інституцій громадянського суспільства, держави»**

Підведення підсумків і закриття конференції

Регламент:

- доповіді (включаючи презентації) – до 10 хвилин;
- запитання після кожної доповіді і обговорення – до 20 хвилин;
- підведення підсумків засідання – до 15 хвилин;
- виступи на круглому столі – до 10 хвилин;
- участь в обговоренні – 3–4 хвилини;
- підведення підсумків роботи конференції – до 20 хвилин.

Робочі мови конференції – українська та російська.

23 квітня (п'ятниця)

9:30–10:00 – приєднання учасників до відеоконференції, реєстрація, перевірка налаштування, зв'язку, інформація щодо регламенту роботи

Відкриття конференції (10:00)

Вітання учасників:

кандидат філологічних наук, доцент
Лідія Всеволодівна Ковальчук,
кандидат історичних наук, доцент
Едуард Петрович Петровський

Перше засідання (з 10:10)

«Феномен тоталітаризму: історичні аспекти»

Ведуча – кандидат філологічних наук, доцент
Лідія Всеволодівна Ковальчук

1. Одеська губернська надзвичайна комісія у 1921 році: основні напрямки діяльності

Доповідач – кандидат історичних наук, доцент кафедри соціології, філософії і права Одеської національної академії харчових технологій *Олександр Григорович Шишко*

2. Український Голодомор 1932–1933 років через призму усної історії

Доповідач – доктор історичних наук, професор, професор кафедри теорії, історії держави та права Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського *Ганна Тимофіївна Капустян*

3. Боротьба з ворогами у навчально-виховному процесі радянської освіти 1920–1930-х років

Доповідач – науковий співробітник Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили» (Київ) *Микола Вікторович Бривко*

4. Вузівська преса як складник формування світогляду молоді в тоталітарній державі

Доповідач – аспірантка факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова *Оксана Юрїївна Лаврі-Гончарова*

Науковий керівник – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова *Едуард Петрович Петровський*

5. Ставлення наркома: кар'єра Петра Семенова як приклад розправи тоталітарної системи

Доповідач – аспірант кафедри історії України факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова *Максим Олександрович Руденко*

Науковий керівник – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України факультету історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова *Едуард Петрович Петровський*

6. Сторінки радянсько-фінської війни: катастрофа 44-ї стрілецької дивізії в битві при Раатській дорозі

Доповідач – студент 3-го курсу факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова *Дмитро Валерійович Браснуєв*

Науковий керівник – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова *Едуард Петрович Петровський*

7. Рувим Моран: лагерные стихи и стихи о лагере. 1952–1986

Докладчик – заведуюча научно-експозиційним відділом Одеського літературного музею *Елена Леонидівна Яворська*

Підведення підсумків засідання

Ідентифікатор Zoom-конференції (Meeting ID): 483 506 127

Друге засідання (з 14:00)

**«Феномени тоталітаризму і посттоталітаризму:
теоретичні аспекти»**

Ведуча – кандидат філологічних наук, доцент
Лідія Всеволодівна Ковальчук

**1. Проблема тоталітаризма в мышлених і практиках повсед-
невности**

Докладчик – аспірант кафедри філософії факультета исто-
рии и философии Одесского национального университета имени
И. И. Мечникова *Игорь Дмитриевич Спасский*

**2. Советский експеримент: теоретические основы и экономи-
ческая политика**

Докладчик – кандидат економічних наук, доцент кафедри
общей экономической теории и экономической политики Одесско-
го национального экономического университета *Елена Григорьев-
на Бакланова*

**3. Феномен постправды и тоталитарная перспектива политиче-
ского режима в условиях глобальных трансформаций**

Докладчик – кандидат політичних наук, доцент кафедри
политологии факультета международных отношений, политоло-
гии и социологии Одесского национального университета имени
И. И. Мечникова *Михаил Александрович Шабанов*

4. Євроскептицизм та культурні інваріанти – тоталітарні альянзи

Доповідач – доктор філософських наук, професор, заідувач ка-
федри філософії Одеської філії Центру гуманітарної освіти НАН
України *Олександр Сергійович Кирилюк*

Підведення підсумків засідання

Ідентифікатор Zoom-конференції (Meeting ID): 483 506 127

//////////////////// **23 квітня (субота)** //////////////////////

Третє засідання

Круглий стіл:

**«Як змінюють картину світу
активізація коронавірусів і стан пандемії.
Компетенції та відповідальність особи,
інституцій громадянського суспільства, держави»**

Ведуча – кандидат філологічних наук, доцент
Лідія Всеволодівна Ковальчук

Запрошені учасники конференції,
наукової програми, наукових семінарів:

*Олена Григорівна Бакланова
Володимир Михайлович Богатирьов
Дмитро Валерійович Браснуєв
Микола Вікторович Бривко
Інна Володимирівна Голубович
Ганна Тимофіївна Капустян
Олександр Сергійович Кирилюк
Микола Григорович Коваль
Оксана Юріївна Лаврі
Тетяна Леонідівна Маяк
Марія Іллівна Мілова
Ганна Олександрівна Місюк
Марк Ісаакович Найдорф
Володимир Володимирович Немерцалов
Світлана Володимирівна Овчаренко
Едуард Петрович Петровський
Максим Олександрович Руденко
Ігор Дмитрович Спаський
Ірина Іванівна Старовойтова*

*Борис Григорович Херсонський
Світлана Леонідівна Чачко
Михайло Олександрович Шабанов
Сергій Павлович Шевцов
Микола Андрійович Шевчук
Олександр Григорович Шишко
Олена Леонідівна Яворська
Оксана Василівна Яремчук*

Підведення підсумків та закриття конференції

У підготовці і проведенні конференції взяли участь викладачі, студенти, магістранти, аспіранти, докторанти, співробітники:

Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

факультет історії та філософії

факультет міжнародних відносин, політології та соціології

Одеського національного економічного університету

кафедра загальної економічної теорії та економічної політики

Одеської національної академії харчових технологій

кафедра соціології, філософії та права

Кременчуцького національного університету

імені Михайла Остроградського

кафедра теорії, історії держави та права

Академічного центру «Наука та освіта» (Одеса)

Національного історико-меморіального заповідника

«Биківнянські могили» (Київ)

Одеського академічного центру Міжнародної академії наук

Одеського літературного музею

Щиро дякуємо всім!

Запрошуємо до участі у подальшій спільній роботі всіх зацікавлених у проблематиці програми

Довідки за тел.: (048) 770-50-27, 098 413-83-26

razum@onu.edu.ua, razum@ukr.net

<http://onu.edu.ua/uk/science/sprograms>